

Wyrok z dnia 13 maja 1998 r.

I PKN 96/98

**Uzyskanie przez pracodawcę wiadomości o sprzedaży towarów po za-
wyżonych cenach przez materialnie odpowiedzialnego sprzedawcę, przed
ustaleniem przyczyn tego zachowania, nie powoduje rozpoczęcia biegu termi-
nu z art. 52 § 2 KP.**

Przewodniczący SSN: Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie:
SN Adam Józefowicz, SA Alina Krusz-Stankiewicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 13 maja 1998 r. sprawy z powództwa
Anny B. przeciwko Domom Towarowym „C.” w W.-Oddziałowi w K. o odszkodowa-
nie, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubez-
pieczeń Społecznych w Kielcach z dnia 29 października 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Anna B. wniosła pozew „o uznanie wypowiedzenia za niezgodne z prawem i
odszkodowanie”. W uzasadnieniu pozwu podniosła, między innymi, że pracodawca
naruszył przepis art. 52 § 2 KP.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Kielcach oddalił powództwo wyrokiem z dnia 24
czerwca 1997 r. Sąd ten ustalił, że powódka zatrudniona była u strony pozwanej od
1974 r., ostatnio na stanowisku kierownika stoiska. Zawarto z nią umowę o wspólnej
odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie. W związku z wprowadzeniem
kas fiskalnych przeprowadzono inwentaryzację w stoisku powódki. Trwała ona od 23
do 28 września 1996 r. i wykazała niedobór w granicach dopuszczalnych ubytków.
Po inwentaryzacji zastępca dyrektora do spraw handlowych zauważyła, że ceny to-
warów wykazane przez komputer są wyższe niż w protokołach cenowych. Uznając,

że może to być omyłka, poleciła sprawdzenie cen. Okazało się, że ceny około dwudziestu towarów były zawyżone. Powiadomiony o powyższym dyrektor polecił przeprowadzenie inwentaryzacji przez kontrolera. Miała ona miejsce od 7 do 10 października 1996 r. Przed przeprowadzeniem kontroli ujawniono, że w stoisku powódki sprzedano serwis bez wprowadzenia tej transakcji do kasy fiskalnej ponieważ klient dostrzegając jego wadę zastrzegł sobie zwrot towaru. Sprzedaż zarejestrowano w kasie po kilku dniach. Inwentaryzacja wykazała, że w 63 przypadkach na 117 ceny towarów były zawyżane. Dyrektor zapoznał się z wynikami kontroli 10 października 1996 r. Powódka złożyła oświadczenia z 11 i 28 października, w których potwierdziła fakty zawyżania cen towarów z powodu chęci pokrycia niedoborów wynikających z kradzieży. W dniu 6 listopada 1996 r. powódce wręczono pismo zawierające oświadczenie o rozwiązaniu z nią umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 2 pkt 1 KP z powodu zawyżania cen towarów i sprzedaży towaru poza kasą fiskalną. Sąd Pracy uznał, że rozwiązanie umowy o pracę było uzasadnione merytorycznie i dokonane bez przekroczenia miesięcznego terminu od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okolicznościach je uzasadniających. Zdaniem Sądu pracodawca powziął „prawdopodobną wiadomość” o umyślnym zawyżaniu cen już 4 października 1996 r. Nie była ona jednak „na tyle potwierdzona”, aby mogła być podstawą do zwolnienia długoletniego pracownika. Ostatecznie Sąd przyjął, że datą, w której dyrektor „zapoznał się ze stwierdzonymi faktami” - zawyżaniem cen i sprzedażą serwisu poza kasą fiskalną był 10 października 1996 r. Sąd Pracy podniósł też, że gdyby nawet materiał dowodowy wykazał przekroczenie terminu z art. 52 § 2 KP to przywrócenie powódki do pracy lub zasądzenie na jej rzecz odszkodowania byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (art. 8 KP).

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach oddalił apelację powódki od omówionego wyroku.

Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1976 r. (I PRN 74/76 - OSNCP 1977 z. 5-6, poz. 100) Sąd Wojewódzki uznał, że przez wyrażenie „uzyskanie przez zakład pracy wiadomości” (art. 52 § 2 KP) należy rozumieć wiadomości na tyle sprawdzone, by mogły uzasadniać przekonanie o nagannym postępowaniu pracownika. Prawdopodobieństwo lub podejrzenie nie wystarcza.

Sąd drugiej instancji podzielił ocenę Sądu Rejonowego co do zachowania terminu z art. 52 § 2 KP oraz możliwości zastosowania w sprawie art. 8 KP.

Powódka zaskarżyła ten wyrok kasacją, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 52 § 2 KP „polegającą na uznaniu, iż stwierdzenie przez pozwanego w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji faktu zawyżania cen przez pracownika sklepu nie stanowi uzyskania przez zakład pracy wiadomości o ciężkim naruszeniu obowiązków pracowniczych, od którego biegnie miesięczny termin umożliwiający rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 KP” oraz przez błędną wykładnię art. 8 KP „polegającą na przyjęciu, iż w wypadku stwierdzenia rażąco ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych zastosowanie art. 52 § 2 KP, mimo upływu oznaczonego w nim terminu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego”. Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona.

Wobec niepodniesienia w kasacji zarzutów naruszenia prawa procesowego, w szczególności odnoszących się do postępowania dowodowego, Sąd Najwyższy związany granicami kasacji (art. 393¹¹ KPC) mógł rozważać zasadność jej podstaw w stanie faktycznym ustalonym w zaskarżonym wyroku.

W świetle ustalenia, że w wyniku inwentaryzacji przeprowadzonej we wrześniu 1996 r. stwierdzono jedynie, że istnieją różnice między cenami wykazanymi przez komputer a wynikającymi z protokołu nie można przyjąć, aby pracodawca uzyskał wówczas wiadomości o okolicznościach uzasadniających rozwiązanie umowy w rozumieniu art. 52 § 2 KP. Okoliczności uzasadniające rozwiązanie umowy, to między innymi ciężkie naruszenie przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych (art. 52 § 1 pkt 1 KP). Samo stwierdzenie rozbieżności cen nie może być przecież utożsamiane z powzięciem wiadomości o ciężkim naruszeniu obowiązków. Nieznana była wówczas nawet przyczyna rozbieżności, a co dopiero powstanie jej z winy konkretnego pracownika (powódki). Słusznie uznał Sąd, że pracodawca uzyskał wiadomość o okolicznościach uzasadniających rozwiązanie umowy dopiero po zapoznaniu się z wynikami inwentaryzacji kontrolnej, przeprowadzonej od 7 do 10 października. Termin z art. 52 § 2 KP został więc zachowany, a Sąd nie naruszył tego przepisu. Rozważanie drugiego zarzutu - naruszenia art. 8 KP jest więc w

zasadzie zbędne, przepis ten nie stanowił podstawy rozstrzygnięcia. Został powołany ze względów asekuracyjnych. Nie można jednak przyznać racji skarżącemu, że wykluczone jest uznanie za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego domaganie się odszkodowania lub przywrócenia do pracy przez pracownika, który dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, a pracodawca rozwiązując z tego powodu umowę bez wypowiedzenia przekroczył miesięczny termin, o którym mowa w art. 52 § 2 KP.

Ponieważ kasacja pozbawiona jest usprawiedliwionych podstaw należało ją oddalić na mocy art. 393¹² KPC.

=====